

İKİ KİŞİLİK HIRGÜR

Eugène Ionesco

İKİ KİŞİLİK HIRGÜR

K İ Ş İ L E R :

ADAM

KADIN

ASKER

KOMŞU

KOMŞUNUN KARISI

Pek değişik olmayan bir yatak odası 3 iskemleler, yatak, tuvalet masasına oturmuştur. ADAM elleri arkasında gözleri sanki sineklere bakıyormuş gibi tavana dikili, ortada bir ayağı bir yukarı dolaşmaktadır. Odanın dışından bahırmalar, ateş sesleri gelmektedir. Altmış saniye kadar konuşmazlar : ADAM dolaşır, KADIN süslenir. İkisinin de sırtında sabahlık, ayağında terlik vardır. ADAM'ın üstündeki kirlidir biraz, KADIN'inki daha özenlidir. ADAM tragsızdır. Genç değildiler.

- KADIN - Beni nasıl yaşatacaktın, nasıl yaşıyorsun ! sevgilim uğruna kocamı terk ettim. Ne kadar gairane ! kocam on kere daha iyiydi senden? Irz düşmanı ! Serserim gibi teki gibi hep yalancı çıkarmazdı beni.
- ADAM - Ben seni yalancı çıkarmak istemiyorum ki. Ama doğru olmayan şeyler söylüyorum bazen, ben de dayanamıyorum. Doğrunun hayranıyım ben.
- KADIN - Ne doğrusunun ? Söylüyorum sana, aralarında fark yoktur diye. Al sana doğru. Fark yoktur. Ha salyangoz, ha kaplumbağa, ikisi de bir.
- ADAM - Hiç de değil. İkisi de başka başka hayvanlardır.
- KADIN - Hayvan sensin. Budala.
- ADAM - Sensin budala.
- KADIN - Bak küfrettin, huysuz ahmak seni. Irz düşmanı.
- ADAM - Hiç olmazsa dinle beni bir kere.
- KADIN - Niye dinleyecektim ? Zaten on yedi yıldır dinliyorum seni. Beni yuvandan kocamdan koparıp kaçıralı tam on yedi yıl oldu.
- ADAM - Ama mesele bu değil ki.
- KADIN - Ne meselesi ?
- ADAM - Konuştuğumuz mesele.
- KADIN - Konuşacağımızı konuştuk, bitti. Artık tamam. Ha salyangoz, ha kaplumbağa ikisi de bir.
- ADAM - Bir değil.
- KADIN - Bir.
- ADAM - Kime istersen sor.
- KADIN - Kalkıp bir de soru sormak için adam mı arayacağım ? Kaplumbağanın kabuğu mu yok mu ? Söyle bakalım.
- ADAM - Var. Ne çıkar bundan ?
- KADIN - Salyangozun da kabuğu var mı yok mu ?

- ADAM - Var. Ne çıkar bundan ?
- Kadın - Salyangoz da, kaplumbağa da kabuklarına çekilmezler mi ?
- Adam - Çekilirler. Ne çıkar bundan ?
- Kadın - Salyangoz da, kaplumbağa da ağır ağır yürümezler mi ? İkisi de kaygan değil mi ? ikisi de ufak değil mi ? İkisi de bir çeşit sürüngen değil mi ?
- Adam - Peki. Ne çıkar bundan ?
- Kadın - Bak işte, gördün mü ! Demek ki ikisi de birmiş. Herkes "Kaplumbağa kadar ağır" demez mi ? "Salyangoz kadar ağır" demez mi ? Sonra salyangoz , salyangoz derken kaplumbağayı kastediyorum, salyangoz ağır ağır yürümez mi ?
- Adam - Pek değil.
- Kadın - Pek değilmiş! Yani koşa koşa mı gider ?
- Adam - Yok canım !
- Kadın - Bak, gördün mü ! Ha salyangoz, ha kaplumbağa, ikisi de bir.
- Adam - Bir değil.
- Kadın - Ne inatçısın ! Sümüklüböcek, sen de ! Söyle bakalım, niye bir değilmiş ?
- Adam - Bir değil de ondan.
- Kadın - Kaplumbağa, kaplumbağa derken salyangozu kastediyorum, kaplumbağa sırtında eviyle dolamaz mı ? Onun için ağır ağır gider işte.
- Adam - Hah, peki sümüklüböcekler ne dersin ? Onlar da bir çeşit salyangozdur, çoğunun da evi yoktur sırtında. Demek ki kaplumbağaların sümüklüböceklerle bir ilgisi yok. Bak, gördün mü ! Yanılmışsın.
- Kadın - Söyle bakalım, söyle bakalım hayvan bilgini herif, söyle bakalım, niye yanılmışım ?
- Adam - Çünkü , şeyy...
- Kadın - Ne fark var aralarında ? Söyle de anlayalım !
- Adam - Çünkü.... Park... Gerçi orası öyle, bir bakıma birbirlerine benzerler.
- Kadın - Öyleyse niye farklıdırler deyip duruyorsun ?
- Adam - Fark vardır... yani fark... şeyy... Zaten seninle konuşmak boşuna, farkı söylesem de kabul etmezsin. Kafam şişti. Ben söyleyeceğimi söyledim, yeniden başlamayalım. Yeter artık.
- Kadın - Söyleyemezsin ki zaten. Hiçbir sebep gösteremezsin; gösterilecek sebep yok ki. Namuslu olsan, yanıldığını kabul ederdin. Ama değilsin. Hiçbir zaman da namuslu olmadın.
- Adam - Saçma sapan konuşuyorsun; saçmalıyorsun. Bana bak, sümüklüböcekler ... yani salyangozlar demek istiyorum... kaplumbağaların ...
- Kadın - Eee, kapa çeneni be ! Yeter artık ! Kes sesini ! Zırvalarımdan bıktım usandım.
- Adam - Ben de bıktım. Artık zırvalarına dayanamıyorum. Bıktım usandım. Tek kelime bile istemem, tek kelime bile duymak istemiyorum.

(Bir patlama Sesi)

- Kadın - İster duy, ister duyma ... Hiç anlaşılmayacağız.
- Adam - Nasıl anlaşabiliriz ? Bu böyle yürümecek ! (Sessizlik) Bana bak, kaplumbağaların boynuzları var mı ?

Kadın - Hiç dikkat etmedim.

Adam - Ama salyangozların var.

Kadın - Arasira var. Çıkarıp gösterdikleri zaman. Kaplumbağaların da boyunlarını vardır ama çıkarıp göstermezler. Kaplumbağa neyle karnına doyurur ? Marulla. Salyangoz da karnını marulla doyurur. Demek ki ikisi de aynı hayvan. Bana ne yediğini söyle, senin kim olduğunu söyleyeyim. Salyangoz yenir. Kaplumbağa da yenir, hiç olmazsa tobağayken.

Adam - Kaplumbağa tobağa, hepsi bir.

Kadın - Bak, gördün mü ! Sen de söylöyorsun bir olduklarını ! Ağzından kaptırırsın !

Adam - Ben salyangozla kaplumbağanın bir olduklarını söylemedim ki ! İkisi de yenir, yenir ama ayrı ayrı yemekleri yapılırlar.

Kadın - Ama birbirlerini yemezler. Köpekler de birbirlerini yemezler. Aynı sınıfta geldikleri için ! Salyangozla kaplumbağa da öyle. İkisi de aynı sınıfta, başka başka hayvanlardır ama ikisi de aynı soydandır, aynı soydandır !

Adam - Soyu bozuk, sen de !

Kadın - Ne dedin ?

Adam - İkinizin soyları başka başka dedim.

Kadın - Biraz geç anladın bunu.

Adam - Seni görür görmez anlamıştım, ama geç kalmıştım. Seni görmeden anlamıştım bunu. Seni görmeden bir gün önce. Seni görür görmez birbirini uymayacağınızı şıp diye anlamıştım.

Kadın - Beni kocama bırakmalıydın, beni yuvama bırakmalıydın, "E inde kal, gıcık rini yap," demeliydın bana. Yuvamda gece gündüz, gece gündüz hiç çalışmak nasıl mutlu ediyordu beni....

Adam - Öyleyse niye peşime takılıp da geldin ?

Kadın - Sen zorladın ! Sen üsteledin ! Irz düğmanı ! On yedi yıl önce ! İki yaşta ne yaptığını bilmez. Çocuklarını bıraktım da geldim. Doğumlarımlarımı . Ama istesem doğurabilirdim. Canının çektiği kadar doğurabilirdim. Beni koruyacak oğullarım olurdu. On yedi yıl !

Adam - On yedi yıl daha geçer, hiç merak etme. Senin mekanizman sağlan.

Kadın - Bütün bunlar, sen burnunun ucunu bile göremiyorsun, o yüzden ! Sen, lüböcek evini saklar diyorum. Demek ki, salyangozdur. Demek ki kaplumbağadır.

Adam - Salyangoz, yumuşakçalar sınıfındandır. Karından bacaklılar vardır, onlardandır. Yumuşakçalardandır.

Kadın - Sensin yumuşakça ! Demek ki salyangoz yumuşak bir hayvanmış. Kaplumbağa ikisi de bir. Salyangozu korkutursan kabuğuna çekilir, tıpkı kaplumbağa gibi. Demek ki ikisi de aynı hayvan.

Adam - Ne bok olursa olsun ! Bana ne ! Yıllardır dinleye dinleye bıktım ! Salyangoz, ya kaplumbağa

Kadın - Ha salyangoz ha kaplumbağa .

Adam - Nasıl istersen öyle düşün. Artık tek kelime bile duymak isteniyorum. (Nefeslik.) Hem ben de bıraktım karımı. Orası öyle, boşandıktan sonra ben de Neyse ki, benim gibi binlerce insan var. Ama kimse boğannamalı. Ben de ben de boğannazdım. Kimbilir ?

Kadın - Doğru, senin ne yapacağını kimseler bilemez. Her şeyi yapabilirsin ama bir şey de yapamazsın.

- Adam - Geleceği olmayan bir hayat, geleceği olmayan bir hayattan başka nedir ki ?
- Kadın - Bazı insanlar talih içinde yüzerler; onlar talihlidir. Talihsizlerin ise hiç talihleri yoktur.
- Adam - Terledim.
- Kadın - Ben üşüdüm. Şimdi terlemenin sırası mı ?
- Adam - Pek, gördün ya, anlaşıyoruz. Hiç anlaşıyoruz. Pencereyi açayın.
- Kadın - Soğuktan öldürecek misin beni ? Beni öldürmek istiyorsun !
- Adam - Ben seni öldürmek istemiyorum, ben sadece biraz hava almak istiyorum.
- Kadın - Hani havasızlığa alışalım diyordum ?
- Adam - Ne zaman dedin ? Ben öyle bir şey söylemedim.
- Kadın - Söyledin, söyledin. Geçen yıl söyledin. Ne söylediğini bile unutuyorsun. Kendi kendini bile yalancı çıkarıyorsun.
- Adam - Ben kendi kendimi yalancı çıkarmıyorum. Mevsime göre değişir bu .
- Kadın - Yaa ! Sen üşüyünce bana pencereyi açtırıyorsun ama.
- Adam - Senin en kötü tarafın da bu zaten. Ben üşürken terliyorsun, ben terlerken de üşüyorsun. Şimdiye kadar aynı anda ne üşüdük, ne de terledik.
- Kadın - Şimdiye kadar aynı anda ne terledik, ne de üşüdük.
- Adam - Öyle değil. Şimdiye kadar aynı anda ne üşüdük, ne de terledik.
- Kadın - Sen öteki erkeklere benzemiyorsun da ondan.
- Adam - Ben mi ? Ben mi öteki erkeklere benzemiyorum ?
- Kadın - Evet, öteki erkeklere benzemiyorsun, ne kötü .
- Adam - Evet, öteki erkeklere benzemiyorum, ne iyi .

(Patlama)

- Kadın - Ne kötü .

(Patlama)

- Adam - Ne iyi . (Patlama) Bir şey patladı. Ben öteki erkeklere benzemiyorum, ben senin tanıdığın budalalara benzemem. Ben budala değilim.

(Patlama)

- Kadın - Dinle! bir şey patladı .

- Adam - Öyle herkese benzemem ben. Zamanında saraylara girmiş adamım ben. Yaa, beni saraylarına çağırırdı prensesler. Hem de nasıl prensesler ! Öyle kısa elbiseler giyerlerdi ki, çıplaklarını örten kenarları da olmasa bellerinde, göbekleri görünürdü. Ne parlak da günceler vardı kafamda. Oturup da düşünceleri yazsaydım, ünlü bir yazar olurum şimdiye kadar. Belki de şair olurum.

- Kadın - Kendini başkalarından zeki sanıyorsun. Bir ara ben de öyle sanmıştım, ama aklım başımda değildi o sıralar. Yok yok, aklım her zaman başımdaydı da sana inanmış gibi yapıyordum. Beni kandardığın için. Kuş beyinli !

- Adam - Sensin kuş beyinli !

- Kadın - Kuş beyinli ! Irz düşmanı !

- Adam - Küfretme ! Durmadan da ırz düşmanı deme bana ! Utan utan.
- Kadın - Ben küfretmiyorum. Gerçekleri ortaya çıkarıyorum.
- Adam - Gerçekleri ortaya çıkarıyorsun ha ? Dur , ben de senin boyalarını çıkarayım.
(Sert bir tokat adar Kadın'a)
- Kadın - Douuz ! Irz Düşmanı ! Irz Düşmanı !
- Adam - Dikkat et yoksa karışmam !
- Kadın - Don Juan ! (Adam'ı tokatlar) Hak ettin bu tokadı !
- Adam - Sus bir dakika !... Dinle !

(Dışardaki gürültü gittikçe artar; uzaklardan duyulan ateş sesleri yaklaşmıştır, artık pencerenin altından gelmektedir. Adam tam Kadın'ı dövmek üzereyken cayar, Kadın da durur)

- Kadın - Ne yapıyorlar aşağıda ? Açsana Pencereyi, bir bakalım !
- Adam - Daha demin açma diyordun.
- Kadın - Vazgeçtim, gördün ya, ne iyi bir kadının.
- Adam - Doğru; kırk yılda bir doğru söyledin, yolancı seni ! Neyse, zaten üşümessin artık. İşler kızışıyor. (Pencereyi açıp dışarıya bakar)
- Kadın - Ne olmuş ?
- Adam - Pek bir şey olmamış. Üç kişi ölmüş.
- Kadın - Kimlerden ?
- Adam - İki taraftan birer kişi. Bir de tarafsız bir adam. Yoldan geçen biri.
- Kadın - Durma pencerede ! Yoksa seni de öldürürler.
- Adam - Kapayayım . (Pencereyi kapar) Zaten çekiliyorlar.
- Kadın - Yani gidiyorlar.
- Adam - Bir daha bakayım.
- Kadın - Açma pencereyi ! (Adam pencereyi açar) Niye gittiler ? Söylesene ! Kanasana pencereyi ! Üşüdün. (Adam pencereyi kapar) Havasızlıktan öleceğiz şimdi de. Çıkıp dolaşaydık.
- Adam - Ama hâlâ sokaktalar, birbirler ni kolluyorlar. Sokağın iki başında da kafaları görünüyor. hâlâ . Daha çıkamayız. Daha çıkıp dolaşamayız. Sonra bir karar verimiz. Yarın.
- Kadın - Bir bahane daha.
- Adam - Ne yaparsın ?
- Kadın - Zaten hep bir şey çıkar, hep bir şey çıkar. Fırtına çıkmazsa demiryolu işçilerinin grevi çıkar, hastalık çıkmazsa savaş çıkar, Savaş çıkmazsa yine savaş çıkar. Ne kolay ! Bakalım neye varacak bunun sonu. Neye varacağın görürüz sonunda.
- Adam - İki saatte daha bitiremedin mi şu saç taramayı ? Güzelsin, anladık, ama ne kadar çabalasan bundan güzel olamazsın.
- Kadın - Sağlarım (Ağlını olunce beni seviyorsun ki.
- Adam - Süsün sırası mı şimdi ? Zaten her şeyin sırasını şaşırsın.

Kadın - Çatının ilerisindeyim de ondan süsleniyorum. Gelecek güzel günler için süsleniyorum.

(Sokaktan atılan bir kurğun, pencerelerden birinin camını kırar)

Adam İle Kadın - (Birlikte) Bak ! Gördün mü !

Kadın - Sana bir şey oldu mu ?

Adam - Sana bir şey oldu mu ?

Kadın - Sana pancurları kapayalım demedin mi ?

Adam - Ev sahibine söylerim. Camların kırılmasına nasıl izin veriyor, anlanam. Sahi ev sahibi nerede ? Nerede olacak sokaktadır, keyif ediyordur. Ne adamlar şu dünyada !

Kadın - Canım, kapasana şu pancurları ! (Adam pancurları kapar) Işıkları yaksana. Hep böyle karanlıkta mı oturacağız ? (Pancurlar kapanınca ortalık kararmıştır)

Adam - Karanlık oldusya benim yüzünden mi oldu ? Pancurları kapa diyen sensin ! (Elektrik düğmesine doğru giderken bir şeye çarpar) Ah !

Kadın - Beceriksiz .

Adam - Bağır bakalım bana ! Eyalara baksana ! Her yer her yerde ! Ev sahibi elektrik düğmesini nereye koydurmuş, daha onu bile bilmiyorsun ! Düğme bu, yerinden kıpırdar mı hiç, neredeyse oradadır, ama bizim evde hep yer değiştiriyor !

(Kadın kalkıp elektrik düğmesine doğru gider karanlıkta Adam'a çarpar)

Kadın - Önüne baksana !

Adam - Asıl sen önüne baksana !

(Kadın ışığı yakar)

Kadın - Gözümü patlattın.

Adam - Sen de ayağıma bastın.

Kadın - İsteyerek yaptın.

Adam - İsteyerek yaptın. (Gidip iki iskemleye otururlar. Sessizlik) Eğer seni görmeseydim hiç tanışmayacaktık. O zaman ne olurdu acaba ? Belki de ressam olurdu. Belki de başka bir şey olurdu. Belki de yolculuğa çıkmış olurdu şu anda . Belki de daha genç olurdu.

Kadın - Belki de bir tınarhane köşesinde ölüp gitmiş olurdu. O gün karşılaşsaydık başka bir gün karşılaşırız belki de. Belki de diye bir şey olmazdı belki de. Kimbilir ?

Adam - Yaşamamın bir anlamı var mı, bunu merak etmiyorum olurdu belki de . Belki de başka sebepler yüzünden mutsuz olurdu.

Kadın - Çocuklarımı büyüttümdü. Filin yalızlı olurdu belki de. Her yanı çiçeklerle kaplı bir kır evinde otururdum. Belki de belki de ne yapardım acaba ?

Adam - Ben çıkıyorum. (Şapkasını alıp kapıya doğru gider. Büyük bir gürültü işitilir. Adam kapının önünde durur) Duydun mu ?

Kadın - Saçır değilim ya ! Ne gürültüsü bu böyle.

Adam - El bombası. El bombası atıyorlar.

- Kadın - Şimdi çıkmak istesen de çıkmayız artık. İki ateş arasında kaldık. İki bölge arasındaki bu tarafsız yerde oturmayı nereden akıl ettin, bilmeni ki !
- Adam - Bu evi isteyen sendin.
- Kadın - Yalancı !
- Adam - Yok çok unutkanısın ya da bilerek yapıyorsun. Bu evi sen istemedin mi, ~~ama~~ rası güzel diye ? Bana yeni fikirler verir diye istemedin mi ?
- Kadın - Uydurma. Bizim fikrimiz filân yok ki .
- Adam - Durumumuzun ucunu bile göremiyorduk.... İlerde ne olacağını nerden bilelim ?
- Kadın - Bak, gördün mü ! Kabul ettin işte. Bu evi seçen sensin.
- Adam - Madem bu evi seçen bendim, madem sen de bana güvenmiyordun, o zaman niye kabul ettin burada oturmayı ? Etneseydin.
- Kadın - Oldu bir kere . (Dışarıdaki gürültüler artar. Merdivende bağırma, koşma) Yukarı çıkıyorlar. Bak bakalım, kapı iyice kapanmış mı ?
- Adam - Kör müsün , kapanmış işte. Anaak bu kadar kapanabiliyor.
- Kadın - Olsun , sen yine kapa.
- Adam - Sahanlıktalar.
- Kadın - Bizim katın sahanlığında mı ?
- (Bir kapı vurulur)
- Adam - Telâşlanma, bizi aramıyorlar. Karşı kapıyı çalıyorlar.
- (Gürültüye kulak verirler bir süre)
- Kadın - Komşuları götürüyorlar.
- Adam - Yukarı çıkıyorlar.
- Kadın - Aşağı iniyorlar.
- Adam - Çıkıyorlar.
- Kadın - İniyorlar.
- Adam - Hayır, çıkıyorlar.
- Kadın - Ben iniyorlar dedim, iniyorlar.
- Adam - Hep senin dediğin olsun istersin. Çıkıyorlar dedim, çıkıyorlar.
- Kadın - İniyorlar. Ayak seslerinden bile anlanıyorsun. Korku ne hale getirdi ~~ama~~
- Adam - Ha çalanışlar ha inmişler, ne farkeder ? Bir daha gelişlerinde bizi ~~cekler~~ çekler .
- Kadın - Yolu tıkayalım. Dolap. Dolabı kapının önüne koy. Bir de parlak fikir ~~var~~
- Adam - Ben parlak fikirlerim var filân demedin. El elden üstündür...
- Kadın - Hadi öyleyse, itelim şu dolabı . (Soldaki dolabı iterek sağdaki kapıya dayarlar) Kafamız rahat eder hiç olmazsa. Hiç olmazsa bu da bir şey.
- Adam - Rahatı ! Sen de rahatlık diyorsan buna. Ne söylediğinin farkında ~~değil~~
- Kadın - Tabii farkında değilim ne söylediğimin. İnsan senin yanıdayken rahat edebilir mi hiç ?
- Adam - Ne yapıyorum da rahatımı kaçıyorum senin ?
- Kadın - Sinirlendiriyorsun beni. Sinirlendirmesen bile sinirlendiriyorsun.

- Adam - Peki öyleyse, bundan böyle ağzını açıp tek kelime bile söyleniyeceğini, en ufak bir şey bile yapmayacağını. Yoksa seni sınırlendirdiğini söyleyeceksin yine. Kafandan neler geçtiğini bal gibi biliyorum.
- Kadın - Neler geçiyormuş kafandan ?
- Adam - Neler geçiyorsa geçiyor.
- Kadın - Biçimsiz sözler bunlar.
- Adam - Neresi biçimsizmiş benim sözlerimin ?
- Kadın - Biçimsiz işte.
- Adam - Biçimli .
- Kadın - Biçimsiz.
- Adam - Biçimli .
- Kadın - Neresi biçimliymiş senin sözlerimin ?
- Adam - Bir kere, sözlerimin biçimli olup olmadığını anlamak için biçim kelimesi ne demek, onu bilmek gerekiyor. Söyle bakalım, ne demek biçim ? Söylesene , ne demek ?
- Kadın - Aşağı indiler işte. Karşıdakileri götürdüler. Bak, bağınuyorlar artık. onlara ne yaptılar dersin ?
- Adam - İnşallah boğazlarını kesmişlerdir.
- Kadın - Ne konik ! Ne demek ne konik ? Hiç de konik değil ! Niye keseceklermiş boğazlarını ?
- Adam - İstersen gidip sorayın ? Tam sırasıdır şimdi.
- Kadın - Belki de kesmemişlerdir boğazlarını . Belki de başka bir şey yapmışlardır onlara,

(Dışardan bağırmaalar, gürültüler gelir. Duvarlar sarsılır)

- Adam - Duydun mu ?
- Kadın - Gördün mü ?
- Adam - Gördün mü ?
- Kadın - Duydun mu ?
- Adam - Evi dinamitliyorlar.
- Kadın - Kendimizi bodrumda bulacağız.
- Adam - Belki de sokakta, Soğuk alacaksın.
- Kadın - Keşke bodrumda bulsak kendimizi. Sokakta bulacağımıza. Hiç olmazsa bodrumu msıtabiliriz.
- Adam - Hen orada saklanabiliriz de.
- Kadın - Bizi bodrumda aramayı akıllarına bile getirmezler.
- Adam - Niye ?
- Kadın - Bodrum çok derinde de ondan. Bizim gibi insanların yerin dibinde hayvanlar gibi yaşayacağı akıllarına bile gelmez. Yalnız bizim gibi insanların mı ? Bizim gibi olmayan insanların da .
- Adam - İyice ararlar.
- Kadın - Eee, defolup gitsene sen ! Seni durduran mı var ? Git de biraz hava al.

- Adam - Sırası mı şimdi ? Hem yağmur yağıyor, hem de dondurucu bir soğuk var dışarda.
- Kadın - Bir de hep benim üğüdüğümü söylersin.
- Adam - Şimdi de ben üğüyorum. Üğüneye hakkım yok mu ?
- Kadın - Var, her şeye hakkın var tabii . Benim neye hakkım var ki ? Terleneye bile hakkım yok. Beni nasıl yaşıatıyorsun, bak bir kere. Baksana. Ne mutlu bir yuvamız var. Baksana şunlara !

(Kapalı pancurları, kapıya dayalı dolabı gösterir)

- Adam - Aptal aptal konuşma. Bu olanlardan beni sorumlu tutamazsın. Bütün dünya çıldırıdıysa ben ni çıldırıttım ?
- Kadın - Neler olacağını önceden kestirmeliydin. Bütün bunlar biz burada yokken olmalıydı. Sen insan değil, talihsizlikisin.
- Adam - Peki öyleyse, çıkıyorum. Şapkamı ver.

(Tam şapkasını almak üzeredir ki, pencereyle pancurları kırarak bir el bombası diğer odanın ortasına)

- Kadın - Bir kaplumbağa, salyangoz kabuğu.
- Adam - Salyangozların kabuğu böyle olmaz.
- Kadın - Nasıl olur öyleyse ?
- Adam - Daha yuvarlak olur.
- Kadın - Hepsi bir.
- Adam - Vay canına ! Bir el bombası bu !
- Kadın - El bombası mı ? Şimdi patlar ! Söndür fitilini !
- Adam - Ne fitili be ! Bak ! Patlamıyor .
- Kadın - Durma ! Saklan bir yere ! (Gidip odanın bir köşesine saklanır. Adam el bombasına doğru gider) Öleceksin, salak herif !
- Adam - Bunu böyle odanın ortasında bırakamayız ya !

(El bombasını alıp pencereden fırlatır. Dışardan korkunç bir patlama sesi gelir)

- Kadın - Gördün mü?Patladı işte ! Burada bira'saydın belki de patlamazdı. Odanın hava yok ki. Hava alır almaz patladı. Belki de birini öldürdün. Kasten !
- Adam - Birkaç kişi eksik olmuş, fazla olmuş, bu durumda anlamazlar bile. Neyse, tehlike geçti. Hiç olmazsa Şimdilik geçti .

(dışarda gürültüler)

- Kadın - Artık cereyandan kurtulamayacağız.
- Adam - Ne cereyanı ?
- Kadın - Ne cereyanı olacak, hava cereyanı.
- Adam - Gördün ya, pancurları kapamak yetmedi. En iyisi, şu şilteyi dayayalım pencereye.
- Kadın - Daha önce akıl etmeliydin bunu. Zaten aklına ne zaman bir şey gelse hep gelir.
- Adam - Hiç gelmeyeceğine geç gelsin daha iyi.
- Kadın - Filozof, budala, ırz düşmanı. Hadi, tut şu şilteyi. Yardım etsene !

(Şilteyi kaldırıp pencereye dayarlar)

- Adam - Bu gece üstünde yatacak şilteniz de yok artık.
- Kadın - Senin yüzünden. İki şilte bile yok evde. Benim kocaman bir sürü şiltesi vardı. Hiç şilte sıkıntısı çekmezdik.
- Adam - Kocan şilteciydi de ondan. Evindekiler kendi şilteleri miydi sanki ? Başkalarının şilteleriymiş. Doğru bir şeymi bu yaptığı ?
- Kadın - Doğru mu, değil mi, böyle durumlarda belli olur.
- Adam - Ama ya başka durumlarda ? Hem sonra düşün bir kere : tavana kadar şilteyle dolu bir ev.... ama konuk !
- Kadın - Öteki şiltecilere benzemezdi kocan. Bir yaratıcıydı, bir sanatçıydı. Sanat uğrunda yapardı şilteleri. Benim uğruma. Sen ne yapıyorsun ki benim uğruma ?
- Adam - Senin uğrunda yaşılanıyorun.
- Kadın - Bu da iş mi ?
- Adam - İş tabii .
- Kadın - Hiç olmazsa yaşılanırken yorulmuyorsun. Tenbel herif !

(Gürültüler. Soldaki kapı yıkılır. Dumam)

- Adam - Artık bu kadarı da fazla ! Bir kapıyı kapıyorsun, bir başka kapı açılıyor.
- Kadın - Hasta edeceksin beni. Zaten hastayım. Kalbim var.
- Adam - Ya da kendi kendine düşüyor.
- Kadın - Hadi bakalım, bunda da benim suçum yok de !
- Adam - Yok tabii .
- Kadın - Zaten ne zaman olur ki !
- Adam - Ne yapayım, olaylar böyle gelişti. Bunda şaşılacak bir şey yok ki .
- Kadın - Niye yokmuş ?
- Adam - Olayların gelişmesinde hem akla yatkın bir yan vardır.
- Kadın - Bırak felsefeyi de kapıya bak. Eski yerine tak şu kapıyı.

(Adam kapıdan dışarı bakar)

- Adam - Yanda kimseler yok. Tatile çıkmışlardır herhalde. Bütün cephanelerini de evde bırakmışlar.
- Kadın - Hem susadım, hem acıktım. Bak bakalım, birşeyler var mı ?
- Adam - İstersen çıkabiliriz. Komşuların kapısı arka sokağa açılıyor. Hem kafamızı dinleriz biraz.
- Kadın - Aklın fikrin sokağa çıkmakta. Bekle de şapkamı giyeyim. (Adam soldan çıkar)
- Adam - (Dışardan) Çıkıyoruz. Duvar yıkılmış kapılarının önüne . Bir yağın taş. (Girer) Bekleyelim de sokaktaki gürültü bitsin. Dolabı kaldırıp oradan çıkarız.
- Kadın - Bir bakayım. (Komşulara geçer)
- Adam - (Yalnızdır. Kendi kendine) Keşke daha önce çekip gitseydin. Üç yıl önce.

Geçen yıl, hattâ geçen Cumartesi bile gitsen olurdu. Usaklara gider, karınla barışır, yuvama kavuşurdum yeniden. Ama karın evli şindi. Ben de bir başkasını bulurdum. Dağlarda otururdum. Mutsuz bir aşka çarptırıldım. Suçsuz da değilin hani. Hak yerini buldu.

Kadın - (Dönerek) Ne öyle mırıldanıp duruyorsun kendi kendine ? Yakınacak bir şey mi buldun yine ?

Adam - Yüksek sesle düşünüyorum.

Kadın - Mutfaklarında biraz sosis buldum. Bira da var. Nerede oturup yiyelim ?

Adam - Nerede istersen. Yere oturalım. İskeleleyi de masa olarak kullanırız.

Kadın - Aman karıştı her şey ! (Yere, iskenlenin iki yanına otururlar. Dışardan sesler gelmektedir. Bakırmalar, ateş sesleri) Yukarı çıktılar. Bu keresinde yukarı çıktılar.

Adam - Demin aşağı indiler diyordun ama.

Kadın - Yukarı hiç çıkamayacaklar demedim ki .

Adam - Çıkacakları besbelliydi.

Kadın - Ne yapayım istiyorsun peki ?

Adam - Ben sana bir şey yap demedim ki .

(Tevandan açılan delikten ufacık bir heykel düşer bira şişesinin üstüne. Şişeyi kırar, kendi de kırılır.)

Kadın - Ah elbisem ! En güzel elbisem ! Biricik elbisem ! Eskiden, Ünlü bir terzi benimle evlenmek istediği !

Adam - (Heykelin parçalarını toplayarak) Milo Venüsü'nün ufak bir kopyası .

Kadın - Her iş bitti, bir de ortalığı süpürmek çıktı başıma. Üstelik elbise de temizlenecek. Nerden bulurum şimdi temizleyiciyi ben ? Herkes birbirleriyle savaşıyor. İşi gücü bırakmış, tatil yapıyorlar . (Heykelin parçalarına bakarak) Ne Milo Venüsü ? Hürriyet Heykeli bu .

Adam - Baksana kollarının biri yok.

Kadın - Demin kırıldı. Düşünce.

Adam - Daha önce kırılmış.

Kadın - Ne çıkar daha önce kırılmışsa ?

Adam - Milo Venüsü işte.

Kadın - Milo venüsü değil.

Adam - Milo Venüsü . Bir daha bak.

Kadın - Sen de zaten nereye baksan Venüs görürsün. Hürriyet Heykeli bu .

Adam - Güzellik heykeli. Severim güzelliği. Keşke heykeltraş olsaydın.

Kadın - Eğer bu da güzelse...

Adam - Her şey güzeldir. Ama bazı çirkin şeyler de vardır tabii.

Kadın - Yani ben çirkin miyim demek istiyorsun ?

Adam - Bilmiyorum ne demek istediğini .

Kadın - Bak, bana hakaret ediyorsun.

Adam - Sana göstereceğim ki

Kadın - (Sözünü keserek) Bir şey gösterme bana. Rahat bırak beni.

- Adam - Sen de beni rahat bırak. Rahat etmek istiyorum artık.
- Kadın - Ben de rahat etmek istiyorum. Ama senin yanındayken... (Bir mermi, duvarı delerek odanın ortasına düşer) Gördün ya, senin yanındayken rahat yüzü göremiyor insan.
- Adam - Evet, insan rahat yüzü göremiyor. Ama bizim elimizde değilki ~~ki~~ bu.
- Kadın - Bıktın senin elinden, ayağından. Lâfı bırak da şuna bak. Yoksa bu da patlar... öteki gibi.
- Adam - Yok yok, bu patlamaz. El bombası değil ki bu.

(Ayağıyla dokunur mermiye)

- Kadın - Yapma, ikiniz de öleceğiz ! Bütün ev havaya uçacak !
- Adam - Bir mermi parçası bu .
- Kadın - İyi ya işte, şimdi patlar.
- Adam - Zaten patlamış patlayacağı kadar. Bir daha patlamaz.
- Kadın - Saçın sapan konuşuyorsun. (Bir mermi daha. Tuvalet masasındaki aynayı kırar) Ayna kırıldı ! Ayna kırıldı !
- Adam - Kırıldıysa kırıldı !
- Kadın - Saçını nasıl tararın artık ? Süse çok düğün olduğumu söyleyeceksin şimdi de.
- Adam - Zırlamayı bırak da yemeğini ye.

(Yukarıdan sesler. Tavandan sıvalar düşer. Adam'la Kadın yatağın altına saklanırlar. Dışardaki gürültüler artar. Makineli tüfek seslerine sevinç çığlıkları karışmaktadır. Adam'la kadın birbirlerine iyice sokulurlar. Seyirciyle yüz yüzedirler.)

- Kadın - Küçükken çocuktum. Benim yaşındaki çocuklar da küçüktü. Küçük oğlanlar, küçük kızlar. Hepiniz aynı boyda değildik. Bazılarınız kısa boyluydu, bazılarınız uzun boylu. Güzel çocuklar, esmer çocuklar. Ne güzel, ne de esmer olan çocuklar. Okumayı, yazmayı, hesap yapmayı öğrendik. Çıkarma, bölme, çarpma, toplama. Okula gidiyorduk çünkü. Bazıları da, okula gitmeden evlerinde öğreniyordu bunları. Bir göl vardı yakında. Balıklı bir göl. Balıklar suda yaşarlar. Bize benzemezler. Biz küçük de olsak, suda yaşamayız. Ama yaşanalıyız. Niye yaşamıyoruz ?
- Adam - Tekniği öğrenseydim, teknisyen olurum. Birçok şey yapardım. Karışık şeyler. Çok karışık şeyler. Çok daha, çok daha karışık şeyler. Hayatı basitleştirmek için.
- Kadın - Geceleri uyurduk.

(Durmadan sıvalar düşer tavandan. Oyunun sonunda hiç tavan kalmayacaktır artık. Duvar da kalıyacaktır. Yıkılan duvarların arkasından merdivene benzeyen karaltılar görünecektir; belki de bayraklar görünecektir.)

- Adam - Bir gökkuşağı, iki gökkuşağı, üç gökkuşağı. Gökkuşaklarını sayardım. Daha da çok gökkuşağı vardı. Hep aynı soruyu sorardım kendime. Sonra cevap arardım. Soru neydi ? Bilmiyordum. Ama cevap verebilmek için de sorunun sorulması gerekirdi. O sorunun . Ama soruyu bilmiyince de nasıl cevap verebilir insan. Onun için, aynı soruyu sorardım ben de. Bilmezdim sorunun ne olduğunu, yine de sorardım. Hiç sormamaktan iyidir derdim. Sorunun ne olduğunu bilenler akıllılardır derdim... Soru mu cevaba bağlıdır, cevap mı soruya ? Ama bu da başka bir soru . Yok yok, aynı soru. Bir gökkuşağı, iki gökkuşağı, üç gökkuşağı, dört ...

Kadın - Bir sürü saçma !

(Adam gürültüleri dinlenekte, dökülen sıvalara, odanın ortasına düşen nermilere bakmaktadır. Nermiler ya komik, ya da saçma olmalıdır: Kırık fincanlar, borular, oyuncak bebek kafaları, vb....)

- Adam - Yatıp bir kögede öleceklerine, başkalarına öldürtüyorlar kendilerini. Ya sabırsızlık ediyorlar, ya da böylesi daha hoşlarına gidiyor.
- Kadın - Kendi kendilerine ölmenin doğru olmadığını göstermek istiyorlardır belki de..
- Adam - Belki de daha kolaylarına geliyordur böylesi. Daha eğlencelidir.
- Kadın - Elele. Birlik ruhu diye buna denir işte.
- Adam - Birbirlerini öldürüyorlar.
- Kadın - Sırayla . Ama olmaz. Öldürüyorlardır.
- Adam - Ben kapıdaydım. Kendi gözümle gördüm.
- Kadın - Bir de kuru vardı. Ağaçlar.
- Adam - Ne ağaçları ?
- Kadın - Büyüyen ağaçlar. Bizden de hızlı . Yapraklı. Güz olunca yapraklar düşer.

(Görünmeyen nermiler duvarlarda kocaman delikler açmaktadır. Yatağın üstüne, çevresine sıvalar dökülmektedir.

- Adam - Ah !
- Kadın - Ne oldu ? Senin üstüne düşmedi ki ?
- Adam - Senin üstüne de düşmedi.
- Kadın - Ne oldu öyleyse ?
- Adam - Ama düşebilirdi.
- Kadın - Zaten sen hep böylesin. Hep yakınır durursun.
- Adam - Hep yakınıp duran sensin.
- Kadın - Seninle konuşulmaz zaten. Korkudan ödüm patlar, bir yerine bir şey olacak diye . Hep korku içindesin, tulum içinde değilsin. İşsizsin de ondan. Bir adamın işi varsa o adam ölmez. Herkesin ona ihtiyacı vardır çünkü . Savaş bile çıksa, onu dışında bırakırlar savaşın. (Merdivenlerde büyük bir gürültü) Yine geliyorlar. Bizim için geliyorlar şimdi de .
- Adam - Ben hiç korkmam.
- Kadın - Hep korkarsın.
- Adam - Şimdi korkmadım.
- Kadın - Hep haklı çıkmak istersin.

(Nermilerin arkası kesileştir)

- Adam - Bak, durdu.
- Kadın - Sigara nolası vermişlerdir. (Yatağın altından çıkarlar. Yerdeki nermilere, duvarlardaki deliklere bakarlar bir süre) Şuradan çıkabiliriz belki . (Duvardaki deliklerden birini gösterir) Nereye bakıyor dersin ?
- Adam - Merdivene bakıyor.
- Kadın - Hangi merdivene bakıyor ?

- Adam - Avluya bakan merdivene bakıyor.
- Kadın - Hangi avluya bakan merdivene bakıyor ?
- Adam - Sokağa bakan avluya bakan merdivene bakıyor .
- Kadın - Hangi sokağa ?
- Adam - Savaşın olduğu sokağa.
- Kadın - Çıkamaz sokak desene şuna .
- Adam - Kalalım olduğumuz yerde, daha iyi. Şapkamı giyme başuna, şapka giymeye değmez.
- Kadın - Madem çıkmayacağız, niye kalalım deyip duruyordun demin ?
- Adam - Ben belki çıkarız diyordum. Çıkmakla belki çıkmak arasında fark vardır.
- Kadın - Bana akıl öğretmeye kalkma. Benim aklım senden çok. Mantiğın da daha sağlam.
- Adam - Sağlam değil.
- Kadın - Sağlam.
- Adam - Sağlam değil.
- Kadın - Sağlam.
- Adam - Kapa çeneni!
- Kadın - Kapa çeneni diyenezsın bana !
- Adam - Kapa çeneni de dinle ! Bak, işitiyor musun ?

(Merdiven başından, sokaktan gürültüler, çığlıklar gelmektedir)

- Kadın - Ne yapıyorlar ?
- Adam - Merdivenleri çıkıyorlar. Bir sürü adam.
- Kadın - Kodese tıkacaklar bizi. Beni öldürecekler.
- Adam - Biz bir şey yapmadık ki .
- Kadın - Biz bir şey yaptık ki .
- Adam - O yüzden öldürecekler işte.
- Kadın - Biz onların işlerine karışmadık ki .
- Adam - O yüzden öldürecekler diyorun, o yüzden öldürecekler işte.
- Kadın - İşlerine karışsaydık yine öldürürlerdi.
- Adam - O zaman şimdiye kadar çoktan ölmüş olurduk.
- Kadın - Neyse , böylesi daha iyiymiş.
- Adam - Hiç olmazsa bombardımandan kurtulduk. Bizi bombalamaktan vazgeçtiler artık.
- Kadın - Yukarı çıkıyorlar. Buraya.
- Adam - Yukarı çıkıyorlar. Buraya.
- Kadın - Çıkarken de şarkı söylüyorlar.

(Duvardaki deliklerden, merdivenleri çıkan adamlar görünür belli belirsiz. Sesleri, çığlıkları duyulur.)

- Adam - Savaşı bıraktılar.
- Kadın - Zafer şarkıları söylüyorlar.

- Adam - Kazandılar.
- Kadın - Neyi kazandılar ?
- Adam - Ne bileyim ben ? Savaşı .
- Kadın - Kimler kazandı ?
- Adam - Yenilmeyenler.
- Kadın - Peki kimler yenilmedi ?
- Adam - Savaşı kazananlar.
- Kadın - Güzel. Tam düşündüğün gibi.
- Adam - Ne de olsa birazcık akıl var kafanda. Çok yok ama birazcık var.
- Kadın - Peki, yenilenler ne yapıyorlardır şimdi ?
- Adam - Ya ölmüşlerdir ya da ağlıyorlardır.
- Kadın - Niye ağlıyorlardır ?
- Adam - Haksız oldukları için.
- Kadın - Haksız mı ?
- Adam - Baksana, yenildiler, demek ki haksızlanmış.
- Kadın - Peki kazananlar ?
- Adam - Onlar haklıymış.
- Kadın - Ya ikisi de kazananasaydı ?
- Adam - Berabere kalırlardı. Beyaz bayrak çekerlerdi.
- Kadın - O zaman ne olurdu ?
- Adam - Herkes öfkeden kudururdu.
- Kadın - Neyse, tehlike geçti ya. Hiç olmazsa şimdilik.
- Adam - Artık korkma .
- Kadın - Korkan sensin. Tir tir titriyordun tenin.
- Adam - Senin kadar titremiyordum.
- Kadın - Ben senin kadar korkmadım ki . (Pencereye dayadıkları şilte yere düşer. Dışarda bayraklar görünmektedir. Işıklar. Kestane çiçekleri) Tüh , tüh, tüh. Bak, yine başladılar. Şilte düşer düşmez başladılar. Hadi, yatağın altına saklanalım.
- Adam - Yok canım, başladıkları filân yok. Şenlik yapıyorlar, zafer şenliği. Sokakta geçit töreni bile var. Herhalde eğleniyorlardır. Kimbilir ?
- Kadın - Törene götürmeyecekler bizi. Burada bırakacaklar. Anan ne iyi, ne iyi. Barışa kavuşur kavuşmaz herkesin başının etini yemeye bağlarlar.
- Adam - Neyse, böylesi daha iyi. Her şeye rağmen,
- Kadın - Mercisi iyi bunun. Biliyorsun, kötü bir durumdayız.
- Adam - Kötü bir durumda olmak, berbat bir durumda olmaktan iyidir.
- Kadın - (Öfkeyle) Felsefe ! Felsefe ! Hiç adam olmayacaksın ! Geçirdiğin deneyler bir şey kazandırmamış sana ! Gitmek istiyordun. Hadi git, hiç durma !
- Adam - Şimdi gider miyim hiç ? Şimdi çıkarsam sokağa, başın derde girer. Bekle bakalım, hepsi evlerine çekilsin. Başın sokakta derde gireceğine evde derde girsin daha iyi. Sen çıkmak istiyorsan, şunu söyleyeyim, seni durduran yok.

- Ne yapmak istediğin belli.
- Ne yapmak istiyordun ?
- Beni sokağa atmak .
- Asıl sen beni sokağa atmak istiyorsun.
- (Odaya göz gezdirerek) İstediyin oldu bile. Zaten sokaktayız.
- Sokaktayız ana, pek de sokakta değiliz.
- Eğleniyorlar, yemek yiyorlar, içki içiyorlar, dansediyorlar. Korkunç adamlar bunlar, herşeyi yapabilirler. insana. Benim gibi zavallı bir kadına bile saldırabilirler. Düşün bir kere ! Karşıma böyle azgın adamlar çıkacağına budalaların biri çıksın daha iyi ! Budalalar kötü şeyler düşünmez hiç olmazsa.
- Benim için de budala diyordun temin.
- Hâlâ da diyorum.
- Şimdi ne yapıyorlar acaba ? Sesleri kesildi. Ana uzun sürmez bu böyle. Bilirin onları ! bilirin onları ! Yapacak şey bulamazlarsa canları sıkılır, yeni yeni şeyler gelir akıllarına. Savaşırken daha uslu dur onlar. Başlangıçta niye savaştıklarını bilmeseler bile bir sebep uydururlar kafalarında. Savaşmaya bakarlar; savaş bitince de al bakalım yeni baştan. Şimdi de yapacaklar bakalım ? Ne haller karıştıracaklar ?
- Yapacak bir şey bul onlara. Bulsana ! Bulamazsın tabii. Zora koymak istemezsin kendini. İlgilensene biraz. Savaştık için bir sebep bulsana onlara.
- Hiçbir şeyin sebebi yoktur.
- Anan, bu sözünü duyacaklar da akılları başlarına gelecek.
- Dinle bak, farkı da söyleniyorlar artık. Ne yapacaklar dersin ?
- Bize ne ? Bizim başımıza bir şey gelmesin de. Senin dediğin gibi, bizi hiç ilgilendirmez bu; burada kal, bizim hayatımız burada. (Odayı göstererek) Şu odanın haline bak. Elinden bir şey gelmez ki. Deceriksiz. Hayal gücün yok. Ah, var mı kocam gibisi. Ben de tuttum, kendime bir sevgili edindim. Allah kahretsin beni.
- Hiç olmazsa bizi kendi halinize bırakıyorlar.
- Doğru. Barış patladı; barışa kavuştular. Biz ne olacağız şimdi ? Biz ne olacağız şimdi ?

(Sokaktan hafif sesler)

- Başlamadan önce daha iyiydi. Daha çok vaktimiz vardı.
 - Ne başlanmadan önce ?
 - Bütün bunlar başlanmadan önce ...
 - Evi nasıl onaracağız ?
 - Bilnem.
 - Bilnem diyeceğine bir şey düşün.
 - İşçi bulmalıyız ki şimdi. Bütün işçiler, bütün ustalar şenliktedir şimdi. Keyif ediyorlardır. Biraz önce savaş yüzünden çalışmıyorlardı, şimdi de barış yüzünden çalışmıyorlardır. Aynı şey. Hiç buraya gelmezler.
 - Her yere giderler de onun için.
- (Sesler daha da hafifler)